

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
1962-19

meddelad i Stockholm den 28 november 2019

KLAGANDE

Allmänna ombudet för socialförsäkringen
103 51 Stockholm

MOTPART

AA

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Jönköpings dom den 14 februari 2019 i mål nr 126-18

SAKEN

Sjukpenninggrundande inkomst

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen upphäver underinstansernas avgöranden och förklarar att AA inte omfattas av SGI-skydd efter det att hon avbrutit sina studier.

Dok.Id 209677

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00
E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se
www.hogstaforvaltningsdomstolen.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:30

BAKGRUND

1. En persons sjukpenninggrundande inkomst, SGI, fastställs av Försäkringskassan och ligger till grund för beräkningen av flera slags ersättningar inom socialförsäkringssystemet. Som huvudregel bestäms SGI på grundval av den årsinkomst som en försäkrad kan antas komma att få tills vidare från anställning eller annat förvärvsarbete.
2. Den som minskar sin inkomst får som regel sänkt SGI. Det finns emellertid situationer när en försäkrad trots sin minskade inkomst får behålla sin tidigare SGI, dvs. när ett SGI-skydd gäller. Ett sådant SGI-skydd kan under vissa villkor gälla, exempelvis vid studier eller arbetslöshet eller om en anställd avbryter sitt arbete under en kortare period.
3. AA har en anställning som barnskötare. Från den tjänsten har hon varit tjänstledig sedan 2014. Under tjänstledigheten studerade hon med studiestöd. Hon avbröt sina studier i april 2016 i väntan på förlossning i början av maj. Försäkringskassan beslutade att AA omfattades av SGI-skydd med hänvisning till Kammarrätten i Stockholms dom den 3 november 1999 i mål nr 69-1998.
4. Allmänna ombudet för socialförsäkringen överklagade Försäkringskassans beslut. Förvaltningsrätten i Linköping avslog överklagandet och uttalade att i avsaknad av avgörande från högre instans får den kammarrättspraxis som Försäkringskassan hänvisat till anses vara gällande. Kammarrätten i Jönköping gjorde samma bedömning som förvaltningsrätten.

DOM

Mål nr
1962-19

YRKANDEN M.M.

5. *Allmänna ombudet för socialförsäkringen* yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ska upphäva underinstansernas avgöranden och förklara att AA inte omfattas av SGI-skydd efter det att hon avbrutit sina studier. Allmänna ombudet anför att det saknas skäl att ge gruppen gravida studenter ett SGI-skydd som placerar dem i en bättre situation än andra grupper av gravida kvinnor. Att utvidga SGI-skyddet på det sätt som underinstanserna gjort skulle ytterligare försvaga kopplingen mellan SGI och fortlöpande förvärvsarbete eller arbetssökande.
6. AA har inte yttrat sig.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan i målet

7. Frågan i målet är om SGI-skydd har gått förlorat för en försäkrad som avbrutit sina studier en kortare tid före beräknad förlossning.

Rättslig reglering m.m.

8. Av 25 kap. 2 § socialförsäkringsbalken framgår att SGI är den årliga inkomst i pengar som en försäkrad kan antas komma att tills vidare få för eget arbete.
9. I 26 kap. 4 § anges att SGI ska ändras om Försäkringskassan får information om att den försäkrades inkomstförhållanden eller andra omständigheter har ändrats på ett sätt som har betydelse för storleken på förmånen. Av 9 § framgår att SGI-skydd gäller för tid då den försäkrade avbryter eller inskränker sitt förvärvsarbete av något skäl som anges i 11–18 a §§.
10. Enligt 11 § gäller SGI-skydd bl.a. under tid då den försäkrade bedriver studier för vilka han eller hon får studiestöd enligt studiestödslagen (1999:1395).

11. Enligt 26 kap. 14 § socialförsäkringsbalken gäller SGI-skydd under tid då den försäkrade är gravid och avbryter eller inskränker sitt förvärvsarbete tidigast sex månader före barnets födelse eller den beräknade tidpunkten för födelsen.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

12. För att en försäkrad som avbrutit sitt förvärvsarbete ska få behålla en tidigare fastställd SGI krävs att det finns någon grund för SGI-skydd. Olika grunder kan avlösa varandra. I princip får det inte finnas något avbrott mellan perioder med olika grunder för SGI-skydd.
13. Det författningsreglerade SGI-skyddet har genom rättspraxis utvidgats på det sättet att det har godtagits att en försäkrad får behålla sitt SGI-skydd under en kortare tid då han eller hon har gjort ett avbrott i pågående arbetssökande på grund av semester. Enligt HFD 2014 ref. 11 saknas skäl att låta detta utvidgade skydd omfatta andra än arbetssökande.
14. AA har inte återgått i arbete hos sin arbetsgivare efter studieavbrottet. Hon har alltså inte avbrutit eller inskränkt ett förvärvsarbete på ett sådant sätt att hon omfattas av SGI-skydd enligt 26 kap. 14 § socialförsäkringsbalken. AA omfattas inte heller av det SGI-skydd som genom praxis endast har utvidgats till att gälla arbetssökande som har haft ett kortare uppehåll i arbetssökandet.
15. Det har i målet inte framkommit någon annan grund för att anse att SGI-skydd förelåg under denna tid.

DOM

Mål nr
1962-19

16. Allmänna ombudets överklagande ska därför bifallas.

_____

_____

_____

I avgörandet har deltagit justitieråden Helena Jäderblom, Erik Nymansson, Mahmut Baran, Kristina Svahn Starrsjö och Helena Rosén Andersson.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Maria Rydell.